ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ 2020Թ. 3-ՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Սույն կատարողականի գնահատումն իրականացվել է ՀՀ կառավարության 2015 թվականի «Տեսչական մարմինների գործունեության հունիսի 25-h կատարողականի գնահատման սկզբունքները, չափորոշիչները և կարգը հաստատելու մասին» N 693-Ն համապատասխան, բազմակողմանիության, ամբողջականության որոշմանը անկողմնակալության սկզբունքներով, կատարողականի գնահատման չափորոշիչների վերլուծության և գնահատման միջոցով՝ ՀՀ շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի կատարողականի գնահատման մեթոդաբանության հիման վրա։

Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) կատարողականի գնահատման չափորոշիչներն են՝

- 1) նպատակի չափորոշիչներ,
- 2) գործընթացի չափորոշիչներ,
- 3) արդյունքի չափորոշիչներ։

Արդյունքները համեմատվում են 2019 թ. 3-րդ եռամսյակում ունեցած արդյունքների հետ։

1. ՆՊԱՏԱԿԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

1.1) Տեսչական մարմնի գործունեության հիմնական նպատակին հասնելու մակարդակը գնահատելու համար անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր ոլորտի համար վերլուծել հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռը։

Արդյունքները ներկայացված են Հավելված 1-ում։

1.2) Ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունը գնահատելու համար վերլուծվում է հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռը։

Արդլունքները ներկալացված են Հավելված 2-ում։

- 1.3) Ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները։
- 2020 թվականի 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար ֆինանսական միջոցներ չեն ծախսվել, իսկ հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 3 աշխատակից։
- 2019 թվականի 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար ֆինանսական միջոցներ չեն ծախսվել, իսկ մարդկային ռեսուրսները կազմել են 3 աշխատակից։

- 1.4) Խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները։
- 2020 թվականի 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման նպատակով ծախսվել է 1705 250 դրամ, իսկ հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 10 աշխատակից։
- 2019 թվականի 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման նպատակով ծախսվել է 18 000 դրամ, իսկ հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 5 աշխատակից։
- 1.5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականություն մշակող պետական մարմիններին ներկայացված առաջարկների քանակր¹։

2. ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Գործընթացի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի գործառույթների իրականացման ընթացքին։

- 2.1) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը գնահատելու համար անհրաժեշտ է վերլուծել և համեմատել հաշվետու ժամանակահատվածում տարեկան ծրագրով չնախատեսված, սակայն Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների ընթացքում ստուգման գործընթացի միջին տևողությունը։
- 2020 թ. 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 1.1 օր։
- 2019 թ. 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 2.7 օր։
- 2.2) Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում ստուգումների քանակը՝ ստուգումների ընդհանուր քանակի համեմատությամբ։
- 2020 թ. 3-րդ եռամսյակում բարձր ռիսկային և ընդհանուր քանակի հարաբերակցությունը կազմել է 0.65։ Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտների և ստուգման օբյեկտների քանակը կազմել է 52, իսկ ստուգումների տարեկան ծրագրով հաշվետու ժամանակահատվածի համար նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակը կազմել է 80։
- 2019 թ. 3-րդ եռամսյակում բարձր ռիսկային և ընդհանուր քանակի հարաբերակցությունը կազմել է 0.823։ Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտների և ստուգման օբյեկտների քանակը կազմել է 56, իսկ ստուգումների տարեկան ծրագրով հաշվետու ժամանակահատվածի համար նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակը կազմել է 68։

¹ Այս կետի համար հաշվետու ժամանակահատված է համարվում չորս եռամսյակը։

- 2.3) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ստուգումների րնդգրկված միջին տևողությունը հաշվելու համար օգտվում ստուգումների տարեկան ծրագրով ենք նախատեսված ստուգումների րնդհանուր տևողության և դրանզ քանակի հարաբերակցությունից։
- 2020 թ. 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 2.8 օր։
- 2019 թ. 3-րդ եռամսյակում Տեսչական մարմնի կողմից ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը կազմել է 2.8 օր։
- 2.4) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի (որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ) հարաբերակցությունը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակին։
- 2.5) Ստուգման ենթարկված օբյեկտների բավարարվածության աստիճանը տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառությունից, ընթացակարգերի թափանցիկությունից, տեղեկատվության որակից և տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժությունից

2020 թ. 3-րդ եռամսյակում դիմում-բողոքներ չեն ստացվել։

2019 թ. 3-րդ եռամսյակում դիմում-բողոքներ չեն ստացվել։

3. ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Արդյունքի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի կոնկրետ լիազորության իրականացման անմիջական արդյունքին։

- 3.1) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակական հարաբերակցությունը
- 2020 թ. 3-րդ եռամսյակում չափորոշչի քանակական հարաբերակցությունը կազմել է 0,560։ Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվել և ավարտվել է 102 ըստ անհրաժեշտության ստուգում (ընդհանուր քանակը 182 հատ)։
- 2019 թ. 3-րդ եռամսյակում չափորոշչի քանակական հարաբերակցությունը կազմել է 0,105։ Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվել և ավարտվել է 8 ըստ անհրաժեշտության ստուգում (ընդհանուր քանակը 76 հատ)։
- **3.2) Տեսչական մարմնի վերահսկման երեքից հինգ բարձր ռիսկային բնագավառներում իրավիճակի փոփոխությունը**² հաշվարկվում է նշված բնագավառներում առկա իրավիճակի գնահատականը համեմատելով նախորդ տարվա իրավիճակի գնահատականի հետ։

² Այս կետի համար հաշվետու ժամանակահատված է համարվում չորորդ եռամսյակը։

3.3) Ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները։

2020 թ. 3-րդ եռամսյակում ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները կազմել են 11 904 (2178 450) դրամ, իսկ մարդկային ռեսուրսները կազմել են 2,02 աշխատակից։

2019 թ. 3-րդ եռամսյակում ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները կազմել են 14 431 (1 096 800) դրամ, իսկ մարդկային ռեսուրսները կազմել են 2,06 աշխատակից։

3.4) Տեսչական մարմնի, Տեսչական մարմնի աշխատակիցների դեմ բերված դիմումբողոքների քանակը և դրանց արդյունքները։

2020 թ. 3-րդ եռամսյակում տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բողոքարկվել են դատարանում Տեսչական մարմնի 3 որոշում (դատարանի որոշում չի կայացվել)։

2019 թ. 3-րդ եռամսյակում տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից բողոքարկվել է դատարանում Տեսչական մարմնի 1 որոշում (դատարանի որոշում չի կայացվել)։

Հավելված 1

ՈԼՈՐՏՆԵՐ				2019							
			Իրականացված ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Խախտ. %	Նպատակին հասնելու մակարդակը		Իրականացվա ծ ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Խախտ. %	Նպատակին հասնելու մակարդակը
1.	ԱԳԼՃԿ		11	0	0	-		9	4	44	4,68
2.	Խաղալիքներ		14	10	71	2,18		15	6	40	9,32
3.	Ավտոմոբիլային և ավիացիոն բենզին, դիզելային և նավերի համար նախատեսված վառելիք		9	5	55	18		8	6	75	13,33
4.	Քսուքային նյութեր, յուղեր և հատուկ հեղուկներ		2	1	50	3,33		2	0	0	-
5.	Չափումների միասնականության ապահովում		35	19	54	3		134	101	75	2.20
	Ա- ԱԳԼՃԿ (1)	U	11	0	0	-	u	8	2	25	6,45
	Բ – Բուժ. ծառայություն	ር	8	8	100	1,66	ር	5	4	80	2,08
	Գ – Ավտոմոբիլային և ավիացիոն բենզին,	Ф	11	7	64	2,47	д	9	4	44	3,68
	դիզելային և նավերի համար նախատեսված վառելիք	Դ					Դ	1	0	0	-
	Դ - Քսուքային նյութեր, յուղեր և հատուկ	Ե					Ե				
	իեղուկներ	2					2				
		Է					Է				

	Ե – Օծանելիք և կոսմետիկ արտադրանք	_C					ם					
	2 – Բետոնի ամրանավորման համար օգտագործվող պողպատե	ტ ტ					ക					
	արտադրանք Է – Ցեմենտ	h	4	3	75	2,22	h	103	87	84	1,77	
	Ը – Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր	L h	1	1	100	1,66	Ь	6	4	67	2,5	
	Թ - Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշմման գործունեության պայմաններ և պահանջներ											
	Ժ - Տաքսի ծառայություն											
	ի – Կշեռ <u>ք</u>											
	Լ – Չափման սարք											
	Խ – Հեղուկ գազ											
6.	Կահույքագործական արտադրանք		Uınnıq	ումներ չեն ի	րականա	ւցվել		Ստուգումներ չեն իրականացվել				
7.	Մակերևութաակտիվ միջոցների և մակերևութաակտիվ նյութեր պարունակող լվացող ու մաքրող միջոցներ		3	0	0	-		8	0	0	-	
8.	Ցածրավոլտ սարքավորումներ		15	13	87	1,60		19	10	52	2,91	
9.	Գազանման վառելիքով աշխատող սարքավորումներ		1	0	0	-		1	0	0	-	
10.	Օդաճնշական դողեր	1	 Ստուգումներ չեն իրականացվել					Ստուգումներ չեն իրականացվել				

11. Սինթետիկ հումքով լաքեր և ներկեր	3	3	100	1,66		3	1	33	4,05
12. Օծանելիք և կոսմետիկ արտադրանք	15	6	40	4,16	1	4	6	43	5,64
13. Բետոնի ամրանավորման համար օգտագործվող պողպատե արտադրանք	Uun	Ստուգումներ չեն իրականացվել					2	100	1,66
14. Ռադիոսարքավորումների և հեռահաղորդակցության վերջնակետային սարքավորումներ	2	2	100	1,25		Uun	ուգումներ չեն ի	րականս	սցվել
15. Տեխնիկական միջոցների էլեկտրամագնիսական համատեղելիությո	13	11	85	1,54	1	5	7	47	3,13
16. Թեթև արդյունաբերության արտադրանք	6	1	17	8,33	1	17	14	82	2,07
17. Ծխախոտային արտադրանք	1	0	0	-		Ստուգումներ չեն իրականացվել			
18. Վերգետնյա տրանսպորտային միջոցներում օգտագործվող անվտանգ ապակիներ	Uunn	ւգումներ չեն ի	 որականս	ւցվել		1	1	100	1,66
19. Սննդամթերքի հետ շփվող պոլիմերային և այդ հիմքով պլաստմասսայե արտադրան	1 1 4	0	0	-		7	0	0	-
20. Կենցաղային և սանիտարահիգիենիկ նշանակության թղթե և քիմիական թելքերից ապրանքներ	6	1	17	10		9	1	11	15
21. Երեխաների և դեռահասների համար նախատեսված արտադրանք	5	2	40	3,67		6	4	67	2,7
22. Ավտոմոբիլային տրանսպորտային միջոցներում սեղմված բնական գազով աշխատող վառելիքային համակարգ	1	0	0	-	Ստուգումներ չեն իրականացվել			ւցվել	

23. Հեղուկ գազ	Uunio	դումներ չեն ի	րականս	ւցվել	5	0	0	-		
24.Շինարարական ապակիներ	Umnic	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Ստուգումներ չեն իրականացվել				
25. Խեցեգործական ամանեղեն	5	5 3 60 1,81				1	20	5		
26 Ցեմենտ	Umnic	լ դումներ չեն ի	րականս	ւցվել	1	1	100	5		
27.1000 Վ-ից բարձր լարման փոխարկման էլեկտրական ապարատներ	Uınnı	դումներ չեն ի	րականս	ւցվել	Ստուգումներ չեն իրականացվել					
28 Փաթեթվածք	2	0	0	-	Ստուգումներ չեն իրականացվել					
29.Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր	1 0 0 – Ստուգումներ չեն իրականացվել					սցվել				
30 Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշմման գործունեության պայմաններ և պահանջներ	Ստուգումներ չեն իրականացվել				Uuni	ուգումներ չեն	իրականւ	սցվել		

Հավելված 2

	ՈԼՈՐՏՆԵՐ
1.	UԳLՃԿ
2.	Խաղալիքներ
3.	Ավտոմոբիլային և ավիացիոն բենզին, դիզելային և նավերի համար նախատեսված վառելիք
4.	Օծանելիք և կոսմետիկ արտադրանք

	2019								
Իրականացվա ծ ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Նպատակին հասնելու մակարդակը							
11	0	-							
14	10	2,18							
9	5	18							
15	6	4,16							

	2020	
Իրականացված ստուգումներ	Հայտանբերված խախտումներ	Նպատակին հասնելու մակարդակը
9	4	4,68
15	6	9,32
8	6	13,33
14	6	5,64